

Програма за конкурсен докторантски изпит по

Съвременна балканска история – Икономическа и социална история на Балканите през XX в.

Изпитни въпроси

1. Модернизацията на периферните общества като проблем на историографията.
2. Балканският град в рамките на Османската империя - 19-и - началото на XX в.
3. Развитие на града в новосъздадените държави на Балканите през XIX в. до войните 1912-1918 - Гърция, Сърбия, Дунавските княжества и Румъния, България. Общи тенденции и различия.
4. Селското стопанство на Балканите в края на XIX -началото на XX в. Основни проблеми.
5. Проблеми на социалната структура на новосъздадените държави на Балканите през XIX - началото на XX в. Развитие на старите и поява на нови социални групи.
6. Първи стъпки в развитието на индустрията на Балканите в края на XIX - началото на XX в.
7. Развитието на търговията на Балканите в края на XIX - началото на XX в.
8. Икономическа политика на балканските страни в края на XIX-началото на XX в.

Уточнение: Всички теми засягат историческото развитие на територията на Османската империя, новосъздадените държави на полуострова и в необходимите за сравнение случаи и Хърватия и Трансилвания в рамките на Австро-Унгария.

Въвеждаща литература

Andreades, A. Le progress economique de la Grece. Paris, 1919.

Bacque-Gramont J., P. Dumont Economie et societes dans l'Empire ottoman. Paris, 1983.

Berend, I. T., G. Ranki The European Periphery and the Industrialization 1780-1914, Budapest, 1982.

Berov, L. Income of the Pedagogical Intelligenzia in South East Europe from the Middle of the XVIIIth Century Until the First World War - Bulgarian Historical Review, 1983,4.

Berov, L. Material Position of the Artistic-Creative Intelligentsia in the Balkan Countries /18th c.-1912/ - Etudes Balkaniques, 1986, No. 3.

Berov, L. The Industrial Revolution and the Countres of South Eastern Europe in the Nineteenth and Early Twentieth Centuries - The Industrial Revolution in National Context ed. by M. Teich, R. Porter. Cambridge, 1990.

Black, C. The Dynamics of Modernization. A Study in Comparative History. New York, 1966.

Borchgrave, E. La Serbie, administrative chemins de fer yougoslaves, 1825-1937. Paria, 1937.

Bulajic, Z. Agrarni odnosi u Crnoj gori /1878-1912/. Titograd, 1959.

Carter, H. The Study of Urban Geography. New York, 1976.

Castellan, G. Histoire de la Roumanie. PUF, 1984.

Castellan, G. La vie quotidienne en Serbie au seuil de l'indpendence, 1815-1839. Paris, 1967.

- Celik, Z.** The Remaking of Istanbul, Portrait of an Ottoman City in the Nineteenth Century, Settle and London, 1986.
- Chiro, D.** (ed.) The Origins of Backwardness in Eastern Europe. Berkeley, 1989. Cities and Societies: the Revised Reader in Urban Sociology. New York, 1967.
- Davison, R.** Reform in the Ottoman Empire, 1856-1876. New York, 1973. Die Stadt in Sudosteuroopa. Struktur und Geschichte. Munchen, 1968. Economic History of Eastern Europe. Ed. By Kaser-Raidce. Oxford, 1986.
- Emilian, D.** L'industrie en Roumanie. Bucarest, 1991.
- Fox, R.** Urban Anthropology: Cities in the Cultural Settings. Englewood Cliffs, 1977.
- Georgescu, V.** The Romanians: A History. Columbus: Ohio State University Press, 1991.
- Gerschenkron, A.** Economic Backwardness in Historical Perspective. New York, 1965.
- Gold, H.** The Sociology of Urban Life. Englewood Cliffs, 1982.
- Good, D.** The Economic Rise of the Habsburg Empire, 1750-1914. Berkeley, 1984.
- Grgasevic, J.** Industrija Srbije i Crne Gore, Zagreb, 1924
- Grothusen, K.-D.** (ed.) Albanien. Gottingen, 1993.
- Hall, D.** Albania and the Albanians. London, 1994.
- Halpern, J., B. Halpern** A Serbian Village in Historical Perspective. Prospect Heights, 1986.
- Hitchins, K.** The Romanians, 1774-1866. Oxford: Clarendon Press, 1996.
- Hitchins, K.** Rumania: 1866 - 1944. Oxford: Clarendon Press, 1994.
- Hoffman, G.** Eastern Europe: Essays in Geographic problems. London, 1971.
- Hoffman, G.** The Balkans in Transition, 1963.
- Imperial Legacy. The Ottoman Imprint in the Balkans and the Middle East. Columbia University Press, 1995.
- Issawi, Ch.** The Economic History of Turkey, 1800-1914. Chicago, 1980.
- Issawi, Ch.** The Economic History of the Middle East, 1800-1914. Chicago, 1966.
- Jacob, Gh. et L. Jacob** Modernizare - Europeanism. Romania de la Cuza Voda la Carol al II-lea, vol. I, Iasi: Editura Universitatii "Al. I. Cuza", 1995.
- Jelavich, B. and C.** Nationalism in the Balkans, 1804-1920. Seattle/London
- Jelavich, B.** The Establishment of the Balkan National States, 1804 - 1920. Seattle: University of Washington Press.
- Jowitt, K.,** (ed.) Social Change in Romania, 1860 - 1940. Berkley: Institute of International Studies, 1978.
- Kopeczi, B.** (ed.) A History of Transylvania. Budapest: Academiai Kiado, 1994.
- Kapidzic, H.** Bosna I Hercegovina u vrijeme austro-ugarske vladavine. Sarajevo, 1968.
- Karic, V.** Srbija. Opis zemlje, narode I drzave. Belgrade, 1887.
- Karpat, K.** Ottoman population 1830-1914. Demographic and Social Characteristics. Madison, 1985.
- Karpat, K.** Social Change and Politics in Turkey. Leiden, 1973.
- Kaser, M.** (ed.) The Economic History of Eastern Europe 1919 - 1975, vol. I. Oxford, 1985.
- Kopeczi, B.** (ed.) A History of Transylvania. Budapest: Academiai Kiado, 1994.
- Kushner, D.** The Rise of Turkish Nationalism, 1876-1908. London, 1977. La ville balkanique. Sofia, 1970.
- Lampe, J., M. Jackson** Balkan Economic History 1550-1950. Indiana University Press, 1982.
- Lampe, J.** Modernization and Social Structure: The Case of the pre-1914 Balkan Capitals, Southeastern Europe/Europe du sud-est, 5, 1979.
- Lampe, J.** Serbia 1878-1914 - In: **Cameron, R.** Banking and Economic Development, New

York, 1972.

Lampe, J. Varieties of Unsuccessful Industrialization. The Balkan States Before 1914. *Journal of Economic History*, XXV, 1975, p. 56-85.

Lampe, J. Yugoslavia as History. Cambridge University Press, 1996.

Lavelye, E. de The Balkan Peninsula. London, 1887.

Logoreci, A. The Albanians: Europe's Forgotten Survivors. London, 1973.

Matuz, J. Das osmanische Reich. Grundlinien seiner Geschichte. Darmstadt 1985

Milic, D. Trgovina Srbije 1815-1839. Belgrade, 1959.

Milicevic, M. Knezevina Srbija. Belgrade, 1876.

Millet, R. La Serbie economique et commerciale. Paris, 1889.

Mirkovic, M. Ekonomska istorija Jugoslavije. Zagreb, 1968.

Mitchell, B. European Historical Statistics, 1750-1970. The Macmillan Press, 1975.

Pawlowich, St. The Improbable Survivor - Yugoslavia and Its Problems, 1918-1988. London, 1988.

Poulton, H. The Balkans. Minorities and States in Conflict. London, 1991.

Ramsaur, E. The Young Turks. Prelude to the Revolution of 1908. London.

Roberts, H. Rumania: Political Problems of an Agrarian State. Hamden, Conn.: Archon Books, 1969.

Roucek, J. S. Contemporary Romania and Her Problems. A Study in Modern Nationalism. New York: Arno Press, 1971 (първо изд. 1932, Stanford: Stanford University Press).

Sanders, I. Balkan Village. Lexington, 1949.

Shafir, M. Romania: Politics, Economics and Society. Boulder, Colo.: Lynne Rienner, 1985.

Shaw S., E. Shaw History of the Ottoman Empire and Modern Turkey. Vol. 2. Cambridge, 1976.

Skendi, S. Albania. New York, 1958.

Srbija u modernizacijskim procesima XX veka. Beograd, 1994.

Srbija u modernizacijskim procesima XIX i XX veka. Beograd, 1998.

Stahl, P. A. Societes traditionelles balkaniques. Contribution a l'etudes des structures sociales. Paris, 1979.

Stavrianos, L. The Balkans since 1453. New York 1958.

Sugar, P. Industrialization of Bosnia Herzegovina, 1878-1918. Seattle, 1963.

Sundhausen, H. Historische Statistik Serbiens. 1834-1914. Munhen, 1989, 553.

Swire, J. Albania. The Rise of a Kingdom. London, 1929.

The Industrialization of Continental Powers, 1780-1914. London, 1981.

The Islamic City. A Colloquium. Oxford, 1970.

Thobie, J. Interets et imperialisme francais dans l'empire Ottoman /1895-1914/. Paris, 1977.

Thomlinson, R. Urban Structure: The Social and Spacial Character of Cities. New York, 1969.

Veinstein, G. (ed.) Salonique 1850-1918, la "ville juive" et le reveil des Balkans. Paris, 1992. Villes ottomanes a la fin de l'empire. Paris, 1992.

Архитектурата в България 1878-1944. С., 1978.

Аврамов, Р. Комуналният капитализъм. Из българското стопанско минало. т. I- III. С., 2007

Арш Г., Ю. Иванова, О. Колпакова, Н. Смирнова Краткая история Албании. Москва, 1992.

Беров, Л. За икономическите отношения на балканските държави - В: България и Балканите, 681-1981. С., 1983.

- Беров, Л.** Икономиката на България до социалистическата революция, София, 1989.
- Беров, Л., Д. И. Димитров** (отг. ред.) Развитие на индустрията в България 1834-1947-1989. С., 1990.
- Бирман, М.** Формирование и развитие болгарского пролетариата, 1878-1923. М., 1980.
- Бобев, Б., Т. Кацори** Албания. Изд. "Отворено общество", С., 1998.
- Божилова, Р.** История на Хърватия. С., 1998.
- Бродел, Ф.** Материална цивилизация, икономика и капитализъм, XV-XVIII век, Т. II, Игрите на размяната. С., 2002
- Бухолц, Т.** Живи идеи от мъртви икономисти, София, 1993
- Вебер, М.** Социология на господството. С., 1992.
- Везенков, А.,** "Защо и как беше измислен "балканския град", Литературен вестник, бр. 38 / 22-28.11.2006
- Велинова, Зорница** , Collegium Historicum, т. 1, статия За някои аспекти от модернизацията на Белград и София в края на XIX и началото на XX век
- Викърс, М.** Албанците. Съвременна история. "Пигмалион", 2000.
- Вучо, Н.** Привредна истори(а) Срби(е) до првог светског рата. Београд, 1955.
- Вучо, Н.** Развој индустри(е) у Срби(и) у XIX веку. Београд, 1981.
- Гросул, В.** Реформи в Дунайских княжеств и Россия. Москва, 1966.
- Два века развој Срби(е). Статистички преглед, Београд, 2008
- Гийо, Никола** The Democracy Makers: Human Rights and the Politics of Global Order (Columbia University Press, 2005)
- Даскалов, Р.,** Българското общество, 1878-1939, т. 2
- Данова, Н., Апостолос Христакудис,** История на Нова Гърция, 2003
- Екмечич, М.** Стваранје Југославије 1790-1918. Београд, 1989.
- Еремеев, Д., М. Мейер** История на Турция в средните векове и ново време. С., 1998.
- Иванов. М.** Модернизация на периферията: България в огледалото на Александър Гершенкрон., - Разум, кн. 3-4, 2005
- Иванов, М., Тууз, Адам,** Convergence or Decline on Europe's Southeastern Periphery? Agriculture, Population, and GNP in Bulgaria, 1892–1945, In: The Journal of Economic History, Vol.67, No. 3, 2007)
- Инджикян, О.** Буржуазия Османской империи. Ереван, 1977. Истори(а) српског народа. Т. V-VI. Београд, 1983.
- История на Османската империя. Под ред. На Р Мантран. Изд. "Рива", С., 1999.
- Йелавич, Б.** История на Балканите, т.2
- Йовевска, М.** Босна и Херцеговина през XIX-XX в. Велико Търново, 1995.
- Кинросс, Лорд** Расцвет и упадок Османской империи. Москва, 1999.
- Кицикис, Д.** Османската империя, С., 2000.
- Клог, Р.** Кратка история на Гърция, Пловдив, 2003.
- Краткая история Румынии. С древнейших времен до наших дней. М., 1987.
- Куатерт, Даниел., Иналджък, Х..** An Economic and Social History of the Ottoman Empire, 1300–1914
- Лазаров, Н.** История на Българска народна банка и банковото дело в България. С., Сиела, 1997.
- Либератос, А.,** From Imperial to National Lands: Bulgarian Agriculture from the Russian-Ottoman (1877-78) to the Balkan Wars, In: E.Eldem, S. Petmezas. The Economic Development of Southeastern Europe in the 19th Century, Athens, 2011
- Лозанова, В.** Гърция. С., 1999.

- Мадиевский, С.** Политическая система Румынии. Последняя треть XIX-начало XX в. М., 1980.
- Мадиевский, С.** Политическая система Румынии. Последняя треть XIX-начало XX в. Состояние прав и свобод. М., 1984.
- Макгауэн, Брус,** Economic Life in Ottoman Europe. Taxation, Trade and the struggle for land, 1600-1800. Cambridge, 1981
- Манчев, Кр.** История на Сърбия. С., 1999.
- Маренин, Н.** Албания и албанците. С., 1902.
- Медведков, Ю.** Человек и городская среда. Москва, 1978.
- Миллер, А.** Турция. Актуалне проблемь новой и новейшей истории. М., 1983.
- Милич, Д.** Страни капитал у рударству до 1918, Београд, 1970
- Миличевич, М. Ђ.** Кралевина Србија. Нови К^еви, Београд, 1884
- Митев, П., Иванов, М.,** Първата вълна на българската модернизация. 1850-1912, - ИПр., кн. 3-4, 2010
- Мишкова, Д.,** Предимствата на изостаналия“ - начало на балканската модернизация”, статия
- Мишкова, Д.** Приспособяване на свободата. Модерност-легитимност в Сърбия и Румъния през XIX век. Парадигма, С., 2001.
- Мутафчиева, В.** Турция между Изтока и Запада. С., 1998.
- Недков, Цветолин.** Житната търговия в Балчик (в края на XIX и началото на XX век). Добрич, 1997
- Новичев, А. Д.** История Турции. т. 1-4. Ленинград-Москва 1963-1978.
- Памук, Ш.,** The Ottoman Empire and European Capitalism, 1820-1913. Trade, Investment and Production. Cambridge, 2010
- Паларе, М.** Балканските икономики 1800-1914: еволюция без развитие, б.м., 2005.
- Петмезас, Сократис,** Export-dependent Agriculture, Revenue Crisis and Agrarian Productivity Involution In: Histoire & Mesure, 2000 volume 15 - n°3-4
- Разбойников, Атанас,** Чифлици и чифлигари в Тракия преди и след 1878, ИИИ, С., кн. 9, 1960
- Ростоу, У. У** Стадии на икономическия растеж: Некомунистически манифест, Бургас, 1993.
- Саид, Е.** Ориентализмът, 1978
- Санду, Тр.** История на Румъния, С., 2010.
- Смирнова, Н. Д.** История Албании в XX веке, Москва, 2003.
- София през вековете. Т. 2. Столица на нова България 1878-1944. С., 1991.
- Социальная структура общества в XIX в. Страни Центральной и Юго-Восточной Европы. М., 1982. **Е. Наумов, К. Лагачев, Н. Хитрова**
- Стоянович, Д.** Калдрма и асфалт: урбанизация и европеизация Београда 1890-1914.
- Стоянович, Траян,** (The Conquering Balkan Orthodox Merchant, -In: The Journal of Economic History, Vol. 20, June 1960
- Тодоров, Н.** Балканският град, С., 1972.
- Тодорова, М.** "Клопката на изоставането. Модерност, темпоралност и източноевропейският национализъм", статия
- Тодорова, М.,** Балканското семейство
- Чунисщевич, Р. В.** Осниваае индустри)ских предузепа и развој индустри)е у Срби)и до 1918. године, Београд, 1990.
- Хаков, Дж.** История на Турция през XX в. Анкара, 2000.

Хъош, Е. История на балканските страни. С., 1998.

Чалич, М.-Ж. Социална историја Србије 1815-1941, Београд, 2004.

Чипан, Б. Македонските градове во XIX в. Скопје, 1978.

Шугър, П. Ф. Югоисточна Европа под османско владичество 1354-1804, София, 2003.

Юркевич М. /М. Горюнин/ Двадцатипятилетше иитоги Княжества Болгарии 1879-1904. Т. I-II. 1904.